

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАКОНОДАВЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
СОЮЗ В СЛУЖБІ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 20. Джерсі Сіті, Н. Дж., понеділок, 26 січня 1931. VOL. XXXIX. No. 20. Jersey City, N. J., Monday, January 26, 1931. THREE CENTS.

ВПИСУЙТЕ ДІТІ ДО У. Н. СОЮЗА РАДИ ВЛАСНОГО ДОБРА.

ГОВЕРНОРИ РАДЯТЬ У СПРАВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ

ОЛБАНІ. — В Олбані відбуваються наради говернорів і представників 6 східних штатів, які збираються на те, щоб знайти спільно способи заради безробітних. Конференцією проводиться ньюйорський говернор Рузвельт, котрий скликав ці наради, на які запрошено ще різних професорів і знавців робітничих справ. У своїй вступній промові зазначив Рузвельт, що треба говернорам розв'язувати ту важку проблему, бо не видно, щоб до цього брався хто інший. Тут мав він на думці Вашингтон.

Стерджено, що 6 штатів, які заступлені на нарадах, мають 32% всієї людності Злучених Держав та складають 46% податків, а тимсамим їх гроше може бути виразом opinio більшістю.

Щодо самого забезпечення на випадок безробіття, підносять, що його треба вважати поширенням робітничого відшкодування, яке узнає за плату за втрачений час задля хвороби, зглядаючи каліцтва. Стерджено, що держава підкасується тим, щоб компанії відкладали у своїх фінансових звітаннях певні суми за зупинку машин, а коли так, то треба змусити компанії до відкладання певних сум на виплати тим, що зупиняють у фабриках свої сили. А справа безробіття, говорив один з референтів, повинна бути для директорів компаній так само дорогою, як і справа правильного виплачування шерошмих дивідендів.

Техто не вірив, щоб справу забезпечення на випадок безробіття можна було погодити дозбройною дорогою, бо практика вказує, що промисловість є проти цього. Тут треба державного примусу.

Конференція радитиме кілька днів.

ПОСТАТІ, ЩОБИ ДОПОМОГТИ ГОЛОДУЮЧИМ.

ЛЮБРОК (Тексас). — На зазиві о. д-ра Джана Гренбері майже всі місцевісє рішення відмовити собі один раз обід або вечеру, а заощаджений у цей спосіб грош віддати голодуючим міста.

БОТЛЕР ЗА РЕВІЗІЮ ВОЄННИХ ДОВГІВ.

ПІККАНА. — На нарадах Товариства Лиги Націй ніголосів д-р Никлас Ботлер, президент Колумбійського університету, докладав на тему теперішньої економічної депресії. Він підкреслював, що вже прийшов час, щоб зрозуміти, що воєнні довги є причиною світової економічної катастрофи. Ботлер доказував, що саме Злучені Держави терплять через ці довги найбільше. Бо, говорив Ботлер, держава яка стягає титулом довгів мільйони, а народ тратить біліони доларів. А що так є, вистарить піднятися на положення фермерів чи промисловців. Тому, твердив Ботлер, знесення воєнних довгів лежить у першу чергу в інтересі самої Америки.

Крім того критикував Ботлер високу американську тарифу та становивше сенату в справі присягуплення до Міжнародного Суду.

УПАВ КАМІНЬ І ВБИВ ТРОХ ЛЮДЕЙ.

НЮ ЙОРК. — При будові апартаменту на 83 вулиці викладано на сям поверсі камінь, який вилетів з рук робітників і полетів на землю, вбиваючи двох робітників, котрі на нім стояли, і третього, що був під ним на руштованні.

ЧИСТКА ВАШИНГТОНУ.

ВАШИНГТОН. — В сенаті перебішли законопроект, який рішено зміняти прогібіційні сили у Вашингтоні, щоб зголюла стала звірством тиерости. Наразі пють люди у Вашингтоні до сходу, а бутлегери ведуть спокійно свої бізнеси.

ВИПЧИХАВ КУЛЮ З ПІДНІБНИЯ.

ГАВНА. — Артур Ренте не може нарікати на катар. Ще в 1918-р. пострілюв його в голову підчас політичної боротьби, а лікарі заявили, що кулі не можна з голови витягнути і він мусить померти. Та він якось виживав, але кулі всетаки залишилася в піднібні. Аж тепер, нааріжши простуду, так здорово собі пичкував, що він вилетів йому кулі з піднібня.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Завналася організація з аупільних, гуманітарних і робітничих провідників, яка хоче довести до того, щоб легіслатури штатів прийняли закон про забезпечення безробітних у тіл вишоті, як це запропоновано в ньюйорській легіслації, а яка виносить тижневою принайдні \$10. Організація та називається „Коміті фр дн Промошен оф Унємплоїмент Іншуренс Леджісలేйшен“.

ПОЛЬЩА ЗНОВУ ПОЗИЧАЄ.

З Варшави сповіщають, що польський уряд веде переговори з великим американським банківським концерном, щоб відставити 75 мільонів доларів позички. У переговорах посередничать Ділі й амбасадор Злучених Держав у Варшаві: Стетсон. Позичку мали б ужити на розбудову економічного життя держави.

ПОВОЄННА МОЛОДЬ.

Віденська преса містить повідомлення, з якого довідуюсь, що в австрійських містах Креміс Гімназійні учень й учні утворили „Клуб самовибивників“. Клуб мав свій статут, надавав бюлетені, у якому давав часнам радь, як найкраще виконати самовибивство, да купувати револювери, отруту і т. д. За порушко цього клубу 15-літній учень Еренбергер застрілявся, а другий гімназист поранив себе і в лічницю виявив інших членів клубу.

ЗА СКИВУ.

Перед судом присяжних у Станіславові ставив Василь Сапінжак і його сестра Анна. Василь судили за те, що він, поварнившись із своїм тестем Горураком за Марини за землю, підпалав його будинки, а в цьому мала допомогати йому сестра Анна. Сапінжак зазлучено за підпал на 2 роки в'язниці, а його сестру звільнено.

ЧИ ЦЕ МОЖЛИВЕ?

В Рівкові, пов. Золочів, аристократ Дмитро Яголенко-с-с, який начебто розкопав гроб Василя Остроговського, що помер перед 6 тижнями, і вивірив з його шокби 6 золотих зубів, вартості 400 золотих. Свідство стверджало, що він пішов у ночі на цвинтар, розкопав гроб, розірвав пилкову трунку, відтак чомусь обвалив вогнем соломки біля поховання і вивірив зуби, боючи золото протиди.

УБИВ СЕСТРУ.

В селі Стенківці в Люблинщині 12-літній хлопчик Станіслав Пайшак знайшов на полі револювер. Він показав знахідку сестрі, а відтак обидвоє так до того грались револювером, що цей вистріляв і вона сестру Станіслава Пайшака, Маріанну. Вона померла на місці.

ХОРИД УБИВ ЛІКАРЯ.

До лікаря Билвера в Комарні (пов. Рудки) прийшов за порадою селянин із Чигирич, Бушак. Коли лікар писав рецепт, Бушак добув з кобелі сокиру ти обив нею лікаря, поклавши його в кровозливу. У поліції звинувач, що д-р Билвер немідики лікуванням спричинив смерть його жини.

СМЕРТЬ У ВАНІ.

Ганя Вайомекоричка 36-літньої жінки купила замечкалу у Лівові при вул. Руськогого, кицяця лист такого змісту: „Я купувала в гарчичі воду у вні Пашкевича, хотів мені забрати жиність і жинітаска. Чоловік витягнув з води трупа“.

КОРОЛЬ ІДЕ В ХОРВАТІЮ.

Вже кілька разів югославський король збирався їхати в Хорватію, але кожного разу позика відталадала на пізніше звідля неспокійно: серед Хорватів. Нарешті тепер уважають, що король вже може спокійно відїхати до частину свого королівства, бо „погрози фашистівської Італії обиднали тісніше Хорватів“ з іншою частиною Югославії.

ЮВІЛЕЙНЕ СВАТІ БОГДАНА ЛЕПКОГО В КРАКОВІ.

Дня 23 листопада м. р. відбулося в Кракові, в салі „Пролетаріат“ свато в честь 35-літньої літературної діяльності Богдана Лепокого.

Сцену прикрашав портрет, кисти студента шкільної мистецтва, Андрия Лепокого. Програма свата складалася з таких точок: П. О. Шиняляйши виготовив до вірш О. Баби і з „Кавар“, присвячений Б. Лепокому. Описі слідували привітти від громадств, Українці-професори краківського університету і студентства. Від професорів Українці краківського університету говорив д-р Ів. Зайницький, іменем „Студентської Громади“ в Кракові дякував Б. Лепокому за духовий приклад і т. о. Ничай. Д-р В. Безушко змалював у своїмому відчиті літературну діяльність Б. Лепокого, лп. Генік-Березовський і М. Ясеничка відсліджували кілька віршів поета, а хор під орудою п. Заричного відспівав по мистецтві кілька пісень.

Піа кінце промовив сам Ювілей, дякував за привітти й побажання і вівчав, що даліше служимий українській літературі.

Академія закінчилася відспіванням національної гимну.

ВБИВ ІЗ ЗНАЙДЕНОГО КРИСА.

16-літній Микола Зорик із Мужкова (пов. Палайнів) знайшов у лісі втятий крис. Він поповравив туди свого товариша Мих. Банинського та показував йому крис. Після того крис вистріляв і поранив смертельно Банинського.

ІЗ ЛЮБОВНИХ ТРАГЕДИЙ.

В селі Матулово на Виленщині 17-літній селянин Хелмський побиб 17-літню Ангошку Кашалійську, вбиваючи його. Але згодом Ангошка намовилася і хотіла вийти заміж за багатого селянина Пашкевича. Перед весіллям Хелмський напав на Ангошку і задушив її руками. Коли дізналися вніе була межда, до її хати ввійшли наречені Пашкевичи. Між обома хлопцями почалася боротьба на життя і смерть. Вони кидали один другого об землю, душили, ранили зубами, а кінці Хелмський вколов їй стола під та пробив Пашкевича. Пашкевич упав біля трупа нареченої мертвої. Хелмський пішов відтак до хати, купив замечкалу у Лівові при вул. Руськогого, кицяця лист такого змісту: „Я купувала в гарчичі воду у вні Пашкевича, хотів мені забрати жиність і жинітаска. Чоловік витягнув з води трупа“.

БРАК М'ЯСА В СОВІТАХ.

В Світах, а передовісі у Москві відчувають великий брак м'яса. Наслідком великого браку того продукту склепи продаватимуть м'ясо тільки один день в тижні. Світські часосиписи пишуть, що в СССР збирають навіть жинського м'яса.

ТЕПЕР ОРУДУЮТЬ ПОЛЯКИ БОВБАМИ.

В містечку Місолові (Гор. Шаєвськ) виконали Поляки динамітові замки на помешканні замітніших Німців. І так відложили невідомі бандити бомбу під мешкання директорів копалин. Бомба експлодувала в горолі і не вбила нікого шкоди. Другий замах зроблено на мешкання одного урядника, де вилетів всі ніка. Замах на кинигро не вдавсь.

ПОМЕР ПОЛЬСЬКИЙ МУРИН.

У Бересті помер одиникий хорний вояк польської армії. Він уже давно поселився в Польщі, тут натуралізувався та передався на Володзисла Браньського. В 1920 р. зголювався на добровольця до війська та був відзначений кількома медалями за заслуги на фронті. Коли військом йшло вулицями міста, Браньський все ступав у першому ряді. Його похоронили на берестейському цвинтарі.

СІРНИКИ В ПОЛЬЩІ ПОДОРЖИЮТЬ.

В зв'язку з умовою, яку закінчив польський уряд з одним шведським фірмою в справі сірничного монополію, сірники мають подорожати на 30 процентів.

Ріанчоско, які пишуть польські часосиписи, має наступити підвишка чинивів за мешканців, приблизно на 33 проц. Розуміється, що обі ці підвишки зачіпають інтереси широких кругів населення.

СИН УБИВ БАТЬКА.

Томас Гак із Городинці (пов. Гродненка) у суперечці з братом свого 52-літнього батька Леоногана.

ЛІКВАДАЦІЯ „ПЛАСТУ“ В ЗОЛОЧЕВІ.

Золочівська влада передала ліквідацію тамошнього „Пласту“ і ариштувала Зеновію Боровичку, гімназійну абсолютку.

УКРАЇНЦЬ — ШАХОВИМ МИСТЦЕМ ЛЬВОВА.

Мистецтво Львова у шкоченні зматіняє за той рік здобув остаточно п. С. Попель, член Т-ва Українських Шахтістів, перемігши в нещадно, 21 м. м. у фінальному змаганні найкращого змагання свого суперника і доволитого мистця Льва Фридмана.

ТЯЖКО ЖИТИ ФІЗИКАМ У ВІДНІ.

З Відня сповіщають, що наслідком господарської кризи і великого збубиння населення забракотувало там 700 фізиків.

ЛЯЦЬКІ ЗВІРСТВА НАД УКРАЇНЦІМИ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ

РАДА ЛІГИ МАЄ ОБГОВОРТИ ВІСІМ УКРАЇНСЬКИХ ОСКАРЖЕНЬ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Стало відомо, що Рада Лиги Націй приступить до розбору й обговорення восьми українських петицій про покарання насильства над українським меншістю. Польські насильства відбулися над Українцями в зв'язку з останніми виборами до варшавського союму.

ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ СПІР.

Рада Лиги Націй багато часу присвятила польсько-литовському спорови задля Вільна. З приводу цього спору порушені також інтереси сусідніх держав Німеччини та Росії, бо для них замкнена можливість транзиту через литовські ріки та залізничні. Рада Лиги схилилася до того, щоб справу Вільна передати на рішення гагського міжнародного суду.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ОБЕЗЗБРОЄННЯ.

Після довгої таємної наради членів Ради Лиги Націй вирішено скликати на 2 лютого 1932 року міжнародну конференцію по загальному обеззброєнню. Докладний план скликання конференції доручено розробити секретареві Лиги Націй, Ерікові Дрмондові. Висловлено гадку, що представелем конференції пожадано мати Американця, щобто як найменше заінтересовану особу в європейських міждержавних непорозуміннях.

Говорять, що полковник Дос може бути головою конференції, коли Америка призначить його своїм представителем.

ГАНДІА ЗВІЛЬНЯТЬ З В'ЯЗНИЦЬ.

НЮ ДЕЛІ (Індія). — Віцекороль Індії готується звільнити з в'язниці провідників індуських націоналістів, Гандіа, котрий уже восьмий місяць знаходиться в арешті разом з іншими провідниками. Можливо, що разом з Гандієм будуть звільнені з в'язниці також інші націоналістичні провідники, але ця справа ще остаточно не вирішена.

Влада думає над тим, як підтримати порядок, коли по звільненні Гандіа його прихильники зберуться сотками тисяч, щоб привітати свого провідника. Тому думают переверсти звільнення секретно, як також тримати в секреті місце, куде відразу поїде Ганді.

НАСЛІДКИ БОЙКОТУ.

БОМБЕДІ (Індія). — Товариство фабрикантів повідомляє, що внаслідок бойкоту, який проголосили Індуси-націоналісти проти європейської краву, довзі і продажі в Індії різних ткацьких виробів зменшилися від липня до листопада минулого року на 400 мільйонів рупій. Довзі ниток та матеріялів для ткацтва зменшилися за той час на 5 мільйонів фунтів. Значення зменшення за той час на 5 мільйонів фунтів, коли так буде йти справа з бойкотом далі, то до березня 1931 року збуть європейської ткацтва в Індії зменшаться майже на біліон рупій.

БОРІТЬБА ЗА П'ЯТИДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

ПІРІХ (Швайцарія). — Екзекутива Соціалістичного Інтернаціоналу стверджує, що тепер є 20,000,000 безробітних в усіх державах світу. Причина безробіття — перепродукція й дорожечна, що зменшує купівню здібність широких народних мас. Економічну кризу погіршує, на думку екзекутиви, також фашизм та інші диктатури, бо вони витворюють загрозу війни.

Інтернаціонал пропонує робітничтву розпочати скрізь боротьбу за п'ятиденний тиждень праці та за зменшення кількості годин робочого дня. Також робітничтву має боротися за встановлення аскурації на випадок безробіття. Уряди повинні установити постійні бюро, які завжди мали б зготовити проекти державних і громадських робіт на випадок безробіття.

ЗМІНА ПЛАНУ ЛОНГА НЕ ПОМОЖЕ.

ХЕМПНІ (Німеччина). — Перед котрим тисячами людей кандидер Брінгін виготовили довшу промону про економічну кризу в Німеччині та про причини її. Він указав, як на одну з головних причин погіршення економічного стану в Німеччині й вказав в Європі, на економічну кризу в Америці, що розпочалася після останнього біржового краху. Кризу поглиблює також раціоналізація виробу та ріжні міждержавні непорозуміння.

Він категорично заявив, що Німеччині не пособить жадна ревізія плану Лонга. Треба дивитися не на те, чи буде ревізія репарційних сплат, чи ні, а треба самим більш активно й у більшій згоді працювати над поліпшенням економічного стану Німеччини.

